

**SYLABUS PRZEDMIOTU/MODUŁU ZAJĘĆ NA STUDIACH
WYŻSZYCH/DOKTORANCKICH**

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Historia środowiskowa i geoarcheologia/Environmental history and geoarcheology
2.	Dyscyplina Nauki o Ziemi i środowisku
3.	Język wykładowy Język polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot WNZKS, Instytut Nauk Geologicznych, Zakład Mineralogii i Petrologii
5.	Kod przedmiotu/modułu USOS
6.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub do wyboru</i>) do wyboru
7.	Kierunek studiów (specjalność/specjalizacja) Geologia
8.	Poziom studiów (<i>I stopień, II stopień, jednolite studia magisterskie, studia doktoranckie</i>) I stopień
9.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) III
10.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) zimowy
11.	Forma zajęć i liczba godzin Wykład: 16 Metody uczenia się Wykład multimedialny
12.	Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby prowadzącej zajęcia Koordynator: dr hab. Piotr Gunia, prof. UW. r. Wykładowca: dr hab. Piotr Gunia, prof. UW. r.
13.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu Podstawowa wiedza z historii, geologii i zagadnień ochrony środowiska na poziomie szkoły średniej.
14.	Cele przedmiotu Wykłady mają na celu przyswojenie podstawowych informacji z zakresu szeroko pojętej historii środowiskowej ze szczególnym naciskiem na geologiczne aspekty oddziaływania człowieka na otaczające środowisko w różnych epokach pradziejów. Istotne jest

	zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania człowieka w otaczającym środowisku na różnych etapach rozwoju cywilizacji. Innym celem (praktycznym) zajęć jest pokazanie roli pracy geologa podczas terenowych i laboratoryjnych badań archeologicznych, które mają na celu lepsze poznanie i odtworzenie zmian w środowisku naturalnym w czasach historycznych.	
15.	Treści programowe Historia środowiskowa, archeologia środowiskowa, geoarcheologia - przegląd pojęć i klasyfikacji. Metody środowiskowych badań archeologiczno-geologicznych. Charakterystyka form i przedmiotów zabytkowych z różnych epok pradziejów (epoka kamienna, brązu, żelaza, okres wpływów rzymskich, średniowiecze) w kontekście zmian w otaczającym środowisku. Metodyka i przykłady zastosowania badań geologiczno-środowiskowych różnych obiektów archeologicznych (zabytki kamienne, ceramika, kamienie jubilerskie i budowlane oraz inne). Rola i zadania geologów podczas badań paleośrodowisk archeologicznych. Sposoby przedstawiania wyników badań geologiczno-środowiskowych.	
16.	Zakładane efekty uczenia się W_1 Zapoznaje się z możliwościami zastosowania badań geologicznych do historycznych analiz środowiskowych. W_2 Rozróżnia produkty (artefakty) archeologiczne, od skał i minerałów w stanie naturalnym i produktów sztucznych. W_3 Zna opisy cech i form morfologii terenu powstałych dzięki oddziaływaniu człowieka na otaczające środowisko w czasach historycznych. W_4 Zna klasyfikacje specjalistycznych badań środowiskowych przeprowadzonych na stanowiskach archeologicznych. W_5 Potrafi krytycznie ocenić informacje o charakterze środowiskowym dostarczane z badań zabytków prowadzonych różnymi metodami. Ma świadomość poszerzania swojej wiedzy w zakresie znajomości procesów historycznych i geologicznych. W_6 Wykazuje odpowiedzialność za stan zachowania badanych obiektów zabytkowych.	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się: K1_W07 K1_W03, K1_W04, K1_W07 K1_W03, K1_W04, K1_W07 K1_W03, K1_W04, K1_W07 K1_K05, K1_K06 K1_K04
17.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) Literatura obowiązkowa: Reitz E.J., Scarry C.M., Scudder S.J., Case Studies in Environmental Archaeology Springer Science Business Media, New York. Człowiek i środowisko przyrodnicze we wczesnym średniowieczu w świetle badań interdyscyplinarnych, [red.] W. Chudziak, Toruń 2008. Domańska L., Kittel P., Forsyś J., (red.) 2009 Środowiskowe uwarunkowania lokalizacji osadnictwa, Środowisko - Człowiek - Cywilizacja, t. 2, Seria wydawnicza Stowarzyszenia Archeologii Środowiskowej, Poznań.	

	Environmental Archaeology. A guide to the theory and practice of methods,from sampling and recovery to post-excavation. 2002 Centre for Archaeology Guidelines, 01.2002. English Heritage. Prinke A Skoczylas J. 1985 Badania nad prehistorycznymi obiektami kamiennymi jako przykład współpracy geologii z archeologią. Prace Geologiczne Uniwersytetu Śląskiego nr 713 23. Hovorka D. Illiasowa L. 2002; Anorganiczne surowiny doby kamennej, Wyd Uni.w. w Nitrze s. 3-189. Literatura zalecana: Makohonienko M., Makowiecki D., Kurnatowska Z., (red.). 2007 Studia interdyscyplinarne nad środowiskiem i kulturą w Polsce, Środowisko - Człowiek - Cywilizacja, t. 1, Seria wydawnicza Stowarzyszenia Archeologii Środowiskowej, Poznań. Skoczylas, J., 2012 – Kamień w początkach Państwa Polskiego. Świat Kamienia, 2 (75): 42-46. Skoczylas, J., 2013 – Park w starym kamieniołomie. Świat Kamienia, 4 (83): 62-63.											
18.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: - napisanie semestralnej pracy zaliczeniowej na wybrany temat (indywidualna): K1_W03, K1_W04, K1_W07, K1_K04, K1_K05, K1_K06.											
19.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: - stałe sprawdzanie obecności na wykładach (wymagana obecność na co najmniej 50% zajęć). - ocena pisemnej pracy zaliczeniowej (o objętości co najmniej10 stron) na wybrany temat z: historii środowiskowej, archeologii środowiskowej lub geoarcheologii przesłanej w formie elektronicznej (*.pdf) na adres mailowy prowadzącego (na tydzień przed końcem semestru).											
20.	Nakład pracy studenta/doktoranta <table><tr><td>forma działań studenta/doktoranta</td><td>liczba godzin na realizację działań</td></tr><tr><td>zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład: 16 - konsultacje: 10</td><td>26</td></tr><tr><td>praca własna studenta/doktoranta (w tym udział w pracach grupowych) - czytanie wskazanej literatury: 10 - przygotowanie pracy zaliczeniowej: 16</td><td>26</td></tr><tr><td>łączna liczba godzin</td><td>52</td></tr><tr><td>Liczba punktów ECTS</td><td>2</td></tr></table>		forma działań studenta/doktoranta	liczba godzin na realizację działań	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład: 16 - konsultacje: 10	26	praca własna studenta/doktoranta (w tym udział w pracach grupowych) - czytanie wskazanej literatury: 10 - przygotowanie pracy zaliczeniowej: 16	26	łączna liczba godzin	52	Liczba punktów ECTS	2
forma działań studenta/doktoranta	liczba godzin na realizację działań											
zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - wykład: 16 - konsultacje: 10	26											
praca własna studenta/doktoranta (w tym udział w pracach grupowych) - czytanie wskazanej literatury: 10 - przygotowanie pracy zaliczeniowej: 16	26											
łączna liczba godzin	52											
Liczba punktów ECTS	2											